

Нова српска политичка мисао

Коментар дана

"Мини Шенген" као макси превара

Мирослав Н. Јовановић

субота, 16. новембар 2019.

Годинама уназад највиши званичници Европске уније (ЕУ) говоре о њеној егзистенцијалној кризи^[1]. Ипак, постоје државе које намеравају да јој приступе, иако ЕУ напушта битна земља чланица, незадовољна чланством због нефункционалности и нестабилности ЕУ. Србији и осталима на 'Западном Балкану' (каода постоји и неки источни или јужни) је у више наврата јасно поновљено да нема проширења ЕУ док се сама не реформише. Велико је питање да ли тако гломазна и стара организација уопште може (и када) да се реформише без велике кризе. Председник Француске, Емануел Макрон, је изричит по питању унутрашње реформе ЕУ и њеног каснијег проширења. И шта се у таквој ситуацији предлаже и нуди Србији са Запада? Србија се охрабрује да приступи 'мини Шенгену' са Албанијом и јужним суседом променљивог имена коју су Албанци добро окрунили изнутра, за сада само за почетак. ЕУ одбија да разговара са те две државе о свом проширењу. ЕУ нису добре те две државе, а Србији треба да јесу. Шећерни прелив (варка) за Србију је да је „мини Шенген“ корак ближе ка ЕУ.

Шта је у ствари тај „мини Шенген“? Награда или казна и превара? Светла будућност или смицалица? То је ући у неку интеграцију са горим партнерима од оних које смо имали у Југославији. Те две „мини Шенген“ државе су увек у међународним односима забијале нож у леђа Србији и без икакве сумње то ће да наставе да чине и у будућности. Њима никада не може и не треба да се верује. Објашњење припростима за наведену „мини интеграцију“ је да имамо бољу привреду и да још више можемо да учествујемо на њиховом тржишту. Њихово тржиште је ипак јако мало. Као што никада нећемо моћи да играмо добар тенис ако за противника немамо Ђоковића или Федерера, тако никада нећемо моћи да имамо конкурентне производе и услуге ако са друге стране имамо, рецимо албанску, а не немачку или италијанску привреду.

Србији изгледа није било довољно искуство са ЦЕФТА споразумом (балканска зона слободне трговине) у којем учествују сви из „мини Шенгена“? ЦЕФТА је мртво слово на папиру, што доказују косовско-метохијске царине више од годину дана у висини од 100%. Зар Србији треба још један сличан циркус и превара са злонамерним државама из „мини Шенгена“^[2]? У оваквим условима слободна продаја албанског парадајза и поврћа у Србији не сме никада да буде преча од заштите српског произвођача и пољопривредника^[3]. Да ли је „мини Шенген“ добар пут за придобијање гласова српских пољопривредника? Шта добро и битно може да донесе Србији „мини Шенген“, а чега већ нема у ЦЕФТА споразуму? За државу има много вреднијих ствари од ситне материјалне користи која можда може да стигне из Албаније и из садашњег Скопља. Да ли власт у Србији има народно овлашћење за „мини Шенген“? Да ли је била или да ли ће тако важна ствар за државу бити на народном референдуму? Или ћемо се једног јутра пробудити преплављени нежељеним странцима против којих нећемо моћи ништа да урадимо, а да скоро нико у власти више не спомиње највиши међународни закон - Резолуцију 1244 Уједињених нација.

„Мини Шенген“ је поновно замајавање Србије. Јасну корист од њега могу да имају јужни сусед Србије променљивог имена и Албанија. Њихови становници би могли да се слободно крећу и купују по Србији због слободног кретања капитала. Шта ако се међу таква појава и слободно вршљају по Србији бивши искусни борци из „Исламске државе“ и муџахедини? Или мафијаши, трговци људима и људским органима из жуте куће, а такође и дилери дрогом? Шта ако такви богати Албанци покупују земљу и куће од сиротиње и других око Ниша и другде? Да ли ће, са друге стране, неко из Србије да купи викендицу на Јадрану у близини Драча? Или да иде на албански Јадран на одмор уместо да иде у Грчку?

Ова нова 'политичка лизалица' у виду 'мини Шенгена' може припростима да личи на корак ближе учлањењу у ЕУ. Да ли се вреди одрећи дела своје државе, Косова и Метохије, а да се за то као утешна 'награда' добије 'мини Шенген' уместо чланства у ЕУ? Све то личи на причу о момку коме је представљена и обећана лепа, привлачна, паметна, плодна и богата млада девојка, али под условом да он претходно смрша, развије мишице, образује се, да купи стан, да промени боју очију у плаво, да почне да пуши марихуану и да се одрекне својих рођака и пријатеља. А када он све то учини, 'они' му увале на пробни рад девојчину бабу из старачког дома. А обећана девојка за коју кажу да Србија нема алтернативу, шта је са њом? Е њу су престали да занимају мушкарци. То је не само „мини Шенген“, већ и читав пут Србије у овакву ЕУ.

У Новом Саду, 15.11.2019.

Аутор је редовни члан Матице српске

[1] J. Брунден, 'Junker admits EU faces "existential crisis"; State of the Union', Financial Times, 15.09.2016.

‘ЕУ уочи дана Европе: Кризе на све стране, прети распад’, Б92, 08.05.2016.

‘Renzi compares EU to sinking Titanic’s orchestra’, EurActiv, 11.02.2016.

[2] Све то и даље немо посматра ЕУ. Нека блага упозорења прекршиоцима не вреде баш ништа. Да жели, ЕУ може да реши проблем тих царина преко ноћи: само да заврне финансијске славине Косову и Метохији, и ево решења. Али ЕУ то не ради намерно.

[3] Алексић: Вучићу пречи албански произвођачи парадајза него српски, Данас, 11.11.2019

<http://www.nspm.rs/komentar-dana/mini-sengen-kao-maksi-prevara.html>